

VSEM JAVNIM ZDRAVSTVENIM ZAVODOM

Številka: 024-17/2016/11
Datum: 20. 12. 2018

Zadeva: Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost

Javni zavodi so ustanovljeni za opravljanje javne službe, vendar lahko opravljajo tudi druge dejavnosti, kot dopolnitev temeljne dejavnosti. Vendar javni zavod z izvajanjem dodatne oziroma tržne dejavnosti ne sme obremenjevati izvajanja dejavnosti javne službe in mora v tem delu poslovanja izkazati vsaj izravnani poslovni izid, kar izhaja že iz same narave opravljanja tržne dejavnosti. Razmejitev prihodkov in odhodkov iz naslova opravljanja javne službe in tržne dejavnosti je ključnega pomena tako za uskladitev računovodskih evidenc, za preglednost ločevanja prihodkov iz naslova javne službe in tržne dejavnosti, kot tudi za organizacijo dela in nagrajevanje.

Zagotavljanje ločenega spremljanje poslovanja v poslovnih knjigah in poročilih in prikaz izida poslovanja s sredstvi, pridobljenimi iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, v 9. členu določa Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE).

Ministrstvo za zdravje je v letu 2010 izdalo Navodila v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost (številka dokumenta: 012-11/2010-20 z dne 15. 12. 2010), s katerimi so bile v okviru delovne skupine proučene zakonske podlage in kriteriji za razmejitvev prihodkov po posameznih vrstah javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost z zajetjem vseh prihodkov, ki jih ustvarjajo z opravljanjem svoje dejavnosti. Kot kriterij za razmejitvev prihodkov na javno službo in tržno dejavnost je bila v prvi vrsti uporabljena zakonodaja s področja zdravstva, to je Zakon o zdravstveni dejavnosti in Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter druga področna zakonodaja, pa tudi ustanovitveni akti posameznih vrst zavodov ter viri financiranja.

Ministrstvo za zdravje s tem dokumentom izdaja posodobljena in dopolnjena Navodila v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost, pri čemer je poleg razmejitvev prihodkov v Prilogi I, s Prilogo III dodan pripomoček za uporabo sodil za razmejitvev odhodkov/stroškov po dejavnostih.

RAZMEJITEV PRIHODKOV

Za usmeritev pri **razmejevanju prihodkov** na javno službo in tržno dejavnost je v **Prilogi I** prikazan posodobljen celoten nabor in način (šifre) opredelitve prihodkov, razmejenih na javno službo in tržno dejavnost, iz:

- opravljanja zdravstvene dejavnosti po vrstah zdravstvenih zavodov - to je za bolnišnice in zdravstvene domove ter ločeno za Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH), Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), Zavod za transfuzijsko medicino (ZTM), Zavod RS za presaditve organov in tkiv (Slovenija - transplant) in Javno agencijo RS za zdravila in medicinske pripomočke (JAZMP), ter
- prihodkov od opravljanja nezdravstvene dejavnosti za vse navedene zdravstvene zavode.

Zaradi večje preglednosti in boljšega razumevanja uvrstitve prihodkov v javno službo in tržno dejavnost pa je razviden tudi vir pridobivanja posameznih prihodkov, to so javni in nejavni oziroma zasebni vir sredstev.

Dodatno je, kot pripomoček, v **Prilogi II** opredeljen nabor dejanskih plačnikov oziroma posameznih virov prihodkov javnih zdravstvenih zavodov po dejavnostih in po vrstah zdravstvenih zavodov. V rumenem polju je dodana možnost opreme prihodkov s konti in sodili ter tako predstavlja osnovo za delitev prihodkov po dejavnostih in tudi po stroškovnih mestih.

RAZMEJITEV ODHODKOV

Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11 in 86/16) določa, da se podatki o odhodkih oziroma stroških po vrstah dejavnosti, ki niso razvidni iz dokumentacije, ugotovijo na podlagi ustreznih sodil, ki jih določi pristojno ministrstvo. Če ni ustrežnejšega sodila, se kot sodilo lahko uporabi razmerje med prihodki doseženimi pri opravljanju posamezne vrste dejavnosti.

Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11) v 7. in 8. členu za izvajalce z izključnimi ali posebnimi pravicami ali pooblastili, ki poleg dejavnosti, ki jih opravljajo na podlagi pravic ali pooblastila (kar se nanaša tudi na javne zdravstvene zavode), in katerih letni čisti prihodek v dveh poslovnih letih pred poslovnim letom, v katerem uživajo izključno ali posebno pravico, znaša več kakor 40 mio EUR, določa, da vodijo ločene računovodske evidence po posameznih dejavnostih. Za vodenje ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih uporabljajo sodila, ki so namenjena razporejanju posrednih stroškov po dejavnostih. Prav tako Zakon o izvrševanju proračunov RS napotuje na vzpostavitev vodenja ločenih računovodskih evidenc (60. člen Zakona o izvrševanju proračun RS za leti 2018 in 2019 določa, da morajo tudi zavodi, ki niso zavezani po Zakonu o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti, zagotoviti ločeno računovodsko spremljanje dejavnosti na podlagi objektivnih sodil, če se plače zaposlenih financirajo iz sredstev od prodaje blaga in storitev na trgu). Zato je poleg prihodkov potrebno tudi odhodke izkazovati po vrstah in namenih glede na dejavnost (javna služba/tržna dejavnost), na katero se nanašajo.

Zaradi navedenih zakonskih zahtev je Ministrstvo za zdravje tako v **Prilogi III** opredelilo nabor sodil, ki jih javni zdravstveni zavodi lahko uporabljajo pri ugotavljanju stroškov/odhodkov po vrstah dejavnosti, podana pa so tudi navodila za prerazporejanje odhodkov/stroškov po stroškovnih mestih.

Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost se prične izvajati s 1. 1. 2019.

Samo FAKIN
MINISTER

Priloge:

- I. Razmejitev prihodkov od opravljenih zdravstvenih in nezdravstvenih storitev JZZ po vrstah dejavnosti
- II. Razmejitev prihodkov na javno službo in tržno dejavnost po plačnikih
- III. Sodila za ugotavljanje stroškov/odhodkov po vrstah dejavnosti za JZZ

Poslati:

- naslovníkom, po e-pošti

Posredovati v vednost:

- Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije